

ققحم هاگدی د زا تآی رابتعا هللاهم حریناه فصا

تسا انعم هج هب، یقوقح یهقف یاه ثحب یاضف رد رابتعا

دندومرف لوا، مکح و قح هلاس رد یناه فصا موحرم

[1]الصا و اسأر ۋیضرعلا تالوقملا نم سیل کلملا

دندومرفیم دعب. [2]تسین تالوقم زا کلم هک دندروآ لیلد هس دعب تسین تالوقم زا الصا

ۋیضرعلا رومألا نم یعرشلا و یفرعلا کلملا نأ مهوتی امبر

[3]اهعازتنا أشنم دوجوب ۋدوجوملا

تسین مه یفسلف هیئات تالوقم زا یتح تیکلم دندیوگب دنهوخ یم یناه فصا موحرم اج نیا رد جراح رد امتح فاصتا یلو تسا نه رد شضورع ینعی. دراد عازتنا أشنم امتح یفسلف ینا تالوقم

[4]تسین مه نیا، تیکلم رد یلو. تسا

دندومرفیم اه نیا زا دعب

ۋا ۋیفرعلا تاییضولا عیمج یف قیدصتلاب قیقحلا قیقحتلا لب
یقیقحلا اهدوجوب ال، یرابتعلا اهدوجوب ۋدوجوم اهان: ۋیعرشلا
یجرالخ اهدوجوب اجرالخ دجو ول ثحب ینعم خنس ینعملا نأ ینعم
دج ۋا ۋفاضلا ۋا، کلدک افیک ۋا، عئاشلا لمحللاب ارهوج ام ناکل
هل نم هدجوا لب، دجولا نم وحنلا ادهب دجوي مل هنکل، عئاشلا لمحللاب
سرتفملا ناویحلا ینعمب دسألا الثم، یرابتعلا اهدوجوب رابتعلا
دق هنکل، رهوجلا عون نم ادرف ناکل یقیقحلا اهدوجوب دجو ول ینعم
و، ادسأ ربتعلا ربتعلا، یرابتعلا اب دسأ دیزف، ادسأ دیز ربتعلا
ۋفاضلا ۋلوقم نم ناکل ۋیقح جراحلا یف دجو ول ینعم ۋیقح
ملمع یذلک ۋقوف ۋیلعات لاق، ورمع ملمع قوف دیز ملمع ربتعلا دق نکل
ۋلوقم نم نیدرف ناکل جراحلا یف ادجو ول داوسلا و ضایبلا و ملمع
لاق یف، یرابتعلا اهدوجوب نادجوي امبر امهنکل، رصبملا فیکلا

«دوسا ورمع بلق» و «ضيبأ ديز بلق»

هنكل، الثم ةفاضإ وأ ةدج ناكل جراخلا يف دجو ول ینعم كللملا اذکف رابتعا دنه رخآ وحنب دجو لب، دوجولا نم وحنلا کلدب دجوي مل اذه و، افرع وأ اعرش ةکولمم نیعلا و، افرع وأ اعرش الکلام نیلماعتملا یلإ ةیعاد ةهج طاحلب دوجوم لک یف راج وراس دوجولا نم رخآ وحن نیعلاف، افرع و اعرش راثآلا و ماکحلال اعوضوم نوکي هب رابتعالا هتيج و ديزل، ةيقيقحلا ةيجراخلا هتيج نوکت امبر ةيجراخلا [5]الثم ورمعل، ةيجراختعالا

دعب و دراد یعقاو یقیقح هلوقم کی، کلم ینعی؛ تسا یرابتعا یرما، تیکلم هک دنیوگیم ناشیا هب ار بلطم نآ و هدیم رارق تسین نآ قاصمّ اعقاو هک ییاج رد یرابتعا وحن هب ار هلوقم نآ، نهذ دندروآ لاثم هس تعب. دنکیم رابتعا تیکلم ناونع

دسا اعقاو دیز «دسا دیز» میوگیم ام یتقو (هشیب ریش) تسا یجراخ ینعی دوجوم کی، دسا هدش هدیمان دسا هدرک رابتعا و صرف دسا ناونع هب ار وا، ربتعم هک تهج نآ زا هکلب، تسین تسا.

باتک نی یتقوف دننام) تسا هفاضل هلوقم زا و ینعی یرما، دشاب جراخ رد رگا تیقوف میوگیم و، ورمع ملع هب تبسن دیز ملع دروم رد دوشیم رابتعا هاگ اما (نیمز هب تبسن تسا ورمع ملع قوف دیز ملع

بلق میوگیم یرابتعا وحن هب ام یهاگ اما؛ دنربم فیک هلوقم زا یجراخ هایس و دیفس تسا یرابتعا نی. تسا هایس ورمع بلق و دیفس دیز

تسا روط نیمه مه تیکلم دنیوگیم تعب

زاجم تقیقح لیلحت رد فلتخم لاوقا

هب هلئسم اعقاو و دش حرطم رگیدمه لوط رد لوق هس، زاجم تقیقح لیلحت رد، دشاب ناترطاخ رگا دیزر دوخ چوا هب یبدا لیلحت طاحل

یمری «یمری آدسا تیار». هفراص هنیرق اب هل عوضوم فالخ رد طفل لامعتسا: یطفل زاجم هل عوضوم ریغ رد دسا لامعتسا یارب تسا هفراص هنیرق

هنیرق هن، هغسوم هنیرق اب هل عوضوم هعسوت (یکاکس لوق) (لوا ینعم هب) یلقع زاجم اعدا «یمری» اب اما، تسا دسا نامه دسا ینعی. میاهداد هعسوت ار هل عوضوم ینعی. هفراص دیز لاماش مه و دوشیم هشیب ریش لاماش مه تسا یرتغسوم ینعم، ریش ینعم هک میاهدرك

[6].

رد یفرصت هن (ناهذالا هیاقو رد یناهفصا اضردمحم خیش لوق) (مود ینعم هب) یلقع زاجم انعم، اعدا تبصم هکلب؛ هعسوت هب مینکیم انعم رد یفرصت هن و، فرص هب مینکیم انعم ریش نامه دسا ینعی. رگید تعیبط مینکیم ار دیز هک تسا دیز دوخ اعدا تبصم، تسین

حضاو رگید اذل مینکیم دسا تعیبط ار دیز تعیبط اما؛ درادن رگید درف و تسا هشیب یکی، ریخا یانعم هب یلقع زاجم کرد متفگ ررکم . ... و دراد مه لاگنچ، دراد مه شُرغ هک دوشیم رشب عون نهذ یارب لاعتتم دنوادخ هک یفئاطل کرد رد تسا نییلوصا نهذ تفاظل یاههلق زا [7]تسا یمهم یلیخ راک، بلطم نیا فشک، تسا هداد رارق.

دوجو، تیکلم ینعی، دریگیم تروص رابتعا وحن کی دراد مه تیکلم رد نآل، موس یانبم ساسا رب؛ دنهد یم حیضوت ار رابتعا دعب. تسا هلوقم ی رابتعا دوجو هکلب؛ تسین هلوقم یقیقح هلوقم دوشیم دوشب دوجوم جراخ رد میریگب ضرف رگا هک تسا یروط ی رابتعا رما دنیامرفیم. مدرک یزاس هیبش رگید ترابع هب ای مدروآ رد ار هفاضا یادا نم ینعی؛ یفاضا.

زا دنک داجیا دهوخب ادخ رگا هک میهد یم شرارق یروط یلو؛ تسا هدیرفاین ادخ ار نآ رگید ترابع هب هوجوب دجو ول تسا نشور شیانعم سرتفم ل ناویحل ینعمب دسا آلثم. تسا صاخ هلوقم نآ نم اما تسین دسا دیز، دسا دیز ربتعا دق هنکل. رهوجل عون نم ادرف ناکل جراخ لایف یقیقح لایف تسین دسا یقیقح دوجو هب سپ دسا ربتعم لایف ربتعا ثیح رابتعالاب دسا دیز؛ میوگیم آءاعدا. تسا هدش هفسلف لوصا تای رابتعا هلاقم روحم مامت دندز ناشی هک یلاثم نیا.

و تیکلم هک هدش نیا شا هجیتن رگید اما، تسا هتفر ولج بوخ هک مینیبیم ار ناشی ثحب. سفن قفا رد رابتعا کی آفرص تسا هدش. تسا هدش هتسش رمالا سفن هصرع زا، تای رابتعا.

تای رابتعالا یلع ناهرب ال

تای رابتعا ماسقنا غارس هب دنه اوخیم یتقو هفسلف لوصا مشش هلاقم رد مه ییابطابط همالع دنیوگیم ادتبا دنورب:

دروم رد، تسا نشور، میتفرگ نخس زاغآ رد هک 6 هجیتن زا هکنانچ دروم اریز، درک زارد ناهرب یوس هب عقوقت تسد ناوتیم تای رابتعا آلثم ناسنای عون رد رگید هار زا و سب و دنشابیم قیاقح، ناهرب نایرج ام هب هک یو شپادیپ خیرات زا مکارتم یاه هوس و زارد یاهراگزور هک و یدرف جایتحا، ناهج یجیردت رثاکت هطساوهب و هتشذگ تسا کیرات رتهزات یراکفا و یتای رابتعا زور ره و هدش فشک زور هب زور هک یعون یاههوت هوبنا نایم زا ناوتیم هدوزفا هتشذگ هب رتهدیچپ و نیا تسه هک یزیچ یلو. دومن ادپ ار یلصا یاههشیر، رابتعا مکارتم هب و آجیردت یعامتجا و ی رابتعا تامولعم اب ام هزورما عامتجا هک تسا یرقهق ریس اب میناوتیم ام یور نیا زا و هدش هدیچ مه یور نامز رورم مه رگا دور هدنیا ز نیا یلصا همشچ رس هب و هتشگزب بقع هب. میوش کیدزن مک تسد، مییدی سرن.

هک یقرتم ریغ ل لم یعامتجا راکفا و عامتجا رد یواکجنک اب: نینچ مه و ریاس تاعامتجا یسررب ای و دنراد هاس (آتبسن) یراکفا و تاعامتجا میروآ تسد هب یتامولعم، هدنز ناروناج.

و هډش قيقوډ نامدوخ نادارون ىلمع و ىركف ياهتيللاعف رد :نينچ مه و
[8].مييامن ليصحت ار ىرطف اي ىعامتجا راكفا هډاس ياههشپړ

تسا هزادنا هچ لالددتسا ى هعس اعقاو مينىبب ۶، هجىتن غارس مپورب ادتبا

رگيد دنتسه ىساسحا لماع هدىاز نوچ ىناعم و تاكاردا نى.۶
حالطصا هب و دنرادن ىقىقح مولع اب ىقىقح و ىدىلوت طابترا
نىا رد و درك تابثا دوشىمن ناهرب اب ار ىرعش قىدصت كى ،قطنم
،همهو ىناعم نىا دروم رد هىقىقح ىناعم تامىسقت زا ىخرب تروص
دوب دنهوخن ىراج ،نكمم و لاجم و ىرورض دننام و ،ىرطنو ىهيدب لثم
[9].

و قالخا دننام عونتم ياههتسد نىا همه دنهوخىم دعب ،دندنكىم عورش تاىرعش زا ناشىا دىنك تقو
ياهعس نينچ لالددتسا نىا اى [10].دندانب تاىرعش دننام و ددنك هساك كى ار ...و قوقح و اه شزرا
[11]دراد؟

ناشىا ؟مينك ثحب يهار هچ زا سپ ،درادن هار ناهرب دنتفگ ناشىا .ناشىا لوا ثحب غارس مپدرگرب
ىىارقهق رىس :دندريگىم لكش هنوگچ ىرابتعا ىمهو بللطم مينىبب هك دندنكىم حرطم ار هار هس
هعللطم و ،يودب عماوج هعللطم ،اهنآ تارابتعا و عامتجا نىا ياههشپړ هب يزورما هدىچىپ عامتجا زا
،دناسر رس ناوتب آلآم هك تسىن ىجياتن آلصا ،جياتن نىا .ناكدوك تىعضو

اهنىا ،غوبن رمع كى و ناهرب و ركف و لالددتسا لهه زا ىناگرزب هك تساج نيمه ام ىلصا ىريگرد
و اهلىل عالقعلالء آرا قباطت ىوس اهل عقاو ال و دنتاروهشم زا تاىرابتعا هك تسا نىا ناشفرح
[12].دنتسىن رىذپ ناهرب اهنىا

ىناهفصا ققحم مالک ىسررب هللاهمحر

ادتبا هتبللا (تىكلم،تىقوف،دىز ندوب دسا).مينك ىسررب ار لاثم هس نىا دىيىب نونكا
رگا ديوگىم ىياهاج شدوخ و دراد هصرع نىا رد ىعفان ىلىخ ياه فرح ،ىناهفصا موحرم منك ىروآداى
نخس مراد ناهرب اب نم .دىوشن تشحو راچد ،دراد تفللاخم تسا روهشم هچ نآ اب نم ياهفرح ىدى
تسا هدرك ىبوخ ىزاسهنىمز ،ناشىا لاجره هب . [13]مىوگىم

ياج هك ماهتشون ىتشادداى كى ،مپدركىم هثحابم ار بللطم نىا هك (1368 دودج) 1410 لاس رد ام
مپتساوخىم هك مپدوب هجاوم بللطم هس اب ام .تسا ىوق ىلىخ ،ناشىا تالالددتسا بوخ .دراد هجوت
:اب مپدوب هجاوم عقوم نآ:مينك عماج اهنآ نىب

‘هدوب یوق یلیخ هک ناشیا تالالددتسا و اهفرح : (فلا)

یناٲ و یقطنم یناٲ و یلوا دنروج هس تالووقعم هکنیا دننام ،کیسالک هدش نیودت ٲحابم : (ب)
‘یجراخ و ینهد فاصتا و ضورع و ،یفسلف

،میرادرب تسدها نآ زا میتسناوتیمن هک نامدوخ تازاکترا : (ج)

ام هک دنیوگیم ؟ ارچ . دراد ابا ناشزاکترا دنوشیم انشآ تآی رابتعا اب ادتبا هک یناسک زا یلیخ
ه؁رشتم نیب و نینیدتم ع؁ج ،میدوب هدینش هلئسم مییایب اهسالک نیا هب ام هک نیا زا لبق
رابتعا دیوگیم امش ،اچ نیا مییآیم الاح . یروخیم شتآ یراد ؛روخن مارج لام دنتفگیم ،میدوب
راثآ کی ،تیرمالا سفن کی اهنیا یارب عرش ماکح رد هک نآ لاح و دروآیمن شتآ هک رابتعا ؛تسالقع
و سدق زا . دنکیم هدرزآ ار تحور ،یروخیم مارج لام و یرادن مه ربخ هک یتقو امش . تسا راب ینیوکت
یرابتعا رما ینعی . دنیوگیم ار اه نیا ،اهربنم رد ؟ میوگیمن ای میوگیم . دنکیم مک تتینارون
شگرنررب رتشیب ار رابتعا دیتساوخ مه رگا . دراد ینیوکت راثآ کی میدرک رابتعا ام طقف هک
تفر تسد زا تنید همه دیوگیم دینک

یناهفصا ققحم مالک رب داتسا م؁دقتم هقیلعت هللا همحر

تای رابتعا ٲحاب رد ریذپان بانتجا تازاکترا یخرب

:ماهدرک هراشا عقوم نآ تشاددای نیا رد ار یزاکترا رما ود نم

رما ه؁جوزلا نا لالحا و هیعیرشت و هینیوکت تایصوصخ انزلا دلول نوکی نا لیحتسملا نم
دمآ اهنیا زا هک یدلو اما تسا ضحم رابتعا ،تیجوز هک میا هدرک اعدا ام ینعی . ضحم یرابتعا
دوشیمن هک نیا ؛دراد یعییرشت و ینیوکت راثآ

هک یزیچ ره هب هکئالم هک نیا شریذپ زادراد ییابا نهذ ایآ . مینک هاگن هکئالم دید زا میورب
ام هک دناهتشاذگ یدایز یاهشفک اچ نیا؁الٲم . دنسانشیم ار شکلام ،دننکیم هاگن
یلیخ نیا ایآ ؛تسیک لام ،مادک هک دننادیم هدعاقلایلع هکئالم اما ؛مینادیم ار شنابحاص
ام لکشم ،اهنیا ت؁یکلام رد و تسام زا شیب ناشملع هکئالم میوگب ینعی ؟ تسا لاح
تسا لهج .

عازتنا اشنم :تیکلم نییبت یارب داتسا هیلوا لح هار یونعم

دراد یجراخ یازاهبام ای هلوقم دنیوگ یم یناهفصا موحرم هک دوب نیا متشاد عقوم نآ نم هک یلحهار
اب دناهدرک یکی ار یجراخ فاص؁تا ،نیهارب نیا مامت رد هک متفگیم نم . یجراخ عازتنا اشنم ای
میراد مه ... و توکلم و یناعم ملع ؛تسین ینامسج ملع طقف ،ملع هک یلاح رد ؛ینامسج فاصتا
عازتنا اشنم ،ت؁یکلم دراد یعنم هچ . (تسا دوجوم اهنیا میتفگیم مه عقوم نآ کیسالک ٲحاب رد)
یتقو ینعی ؟ دشاب هتشاد یونعم عازتنا اشنم اما ؛دشاب هتشادن یجراخ دید رطنم رد یروص
عازتنا اشنم نآ هک دراد یونعم عازتنا اشنم کی شتیکلام دننکیم هاگن نم باتک نیا هب هکئالم
. درادن ار روهظ نیا ،نم یارب اما ؛تسیک باتک نیا کلام دنمهفیم هک دراد روهظ و زورب اه نآ یارب

ی‌ناه‌ف‌ص‌ا ق‌ق‌ح‌م م‌ا‌ل‌ک ر‌ب د‌ا‌ت‌س‌ا رُخ‌ا‌ت‌م ه‌ق‌ی‌ل‌ع‌ت ه‌ل‌ل‌ا ه‌م‌ح‌ر

ی‌ق‌ی‌ق‌ح و ی‌ر‌ا‌ب‌ت‌ع‌ا ر‌م‌ا ن‌د‌و‌ب ی‌ل‌ع‌ج ن‌ی‌ب ک‌ی‌ک‌ف‌ت: د‌ی‌ج ل‌ح ه‌ا‌ر ر‌ا‌ب‌ت‌ع‌ا اُش‌ن‌م ن‌د‌و‌ب

م‌ا‌ه‌د‌ر‌ک ت‌ش‌ا‌د‌د‌ای ی‌ر‌گ‌ی‌د ر‌و‌ط و ۱۴۲۱ خ‌ی‌ر‌ا‌ت ه‌ب م‌ر‌ا‌د ه‌ی‌ش‌ا‌ح، د‌ع‌ب ل‌ا‌س ه‌د‌ز‌ای ر‌د ه‌ت‌ب‌ل‌ا

ا‌ذ‌ل‌ف ع‌ا‌ز‌ت‌ن‌ا اُش‌ن‌م ا‌ه‌ل ی‌ل‌و‌ا‌ل‌ا ن‌ا‌ف ه‌ی‌ر‌ا‌ب‌ت‌ع‌ا‌ل‌ا و ه‌ی‌ع‌ا‌ز‌ت‌ن‌ا‌ل‌ا ر‌و‌م‌ا‌ل‌ا ن‌ی‌ب ق‌ر‌ف‌ل‌ا‌ب ل‌ا‌ق‌ی ن‌ا ن‌ک‌م‌ی
م‌د‌ع ر‌ی‌ظ‌ن ر‌ا‌ب‌ت‌ع‌ا‌ل‌ا قُ‌ق‌ح‌ت ن‌ا‌ز‌ی‌م‌ل‌ا ن‌ا‌ک ن‌ا و ر‌ا‌ب‌ت‌ع‌ا اُش‌ن‌م ا‌ه‌ل ه‌ی‌ن‌ا‌ث‌ل‌ا و ا‌ه‌ک‌ا‌ر‌د‌ای ف‌ل‌ت‌خ‌ی‌ا‌ل
سُ‌ی‌ب‌ر‌ح‌ل‌ا و د‌ت‌ر‌م‌ل‌ا ل‌ا‌م م‌ا‌ر‌ت‌ح‌ا

د‌و‌ب‌ن ا‌ه ن‌ا‌س‌ن‌ا ن‌ه‌ذ و ن‌ا‌س‌ن‌ا ر‌گ‌ا؟ ر‌ی‌خ‌ ا‌ی د‌ر‌ا‌د ق‌ر‌ف م‌ه ا‌ب ن‌ا‌ش‌ی‌ا ل‌ا‌ث‌م ه‌س ا‌ع‌ق‌ا‌و ا‌ی‌آ. د‌ی‌ن‌ک ت‌ق‌د ن‌و‌ن‌ک‌ا
ق‌و‌ف، د‌ی‌ز م‌ل‌ع ه‌ک ن‌ی‌ا ا‌ع‌ق‌ا‌و ا‌ی‌آ؟ ت‌س‌ا ر‌و‌ج‌ن‌ی‌م‌ه م‌ه م‌و‌س و م‌و‌د ل‌ا‌ث‌م ا‌ی‌آ ا‌ما. د‌و‌ب‌ن م‌ه «ت‌س‌ا د‌س‌ا د‌ی‌ز»
ا‌ی‌آ؟ د‌ر‌ا‌د‌ن ا‌ن‌ع‌م ی‌و‌ن‌ع‌م قُ‌و‌ف‌ت ا‌ی‌آ؟ ت‌س‌ا ی‌ن‌ا‌ک‌م ق‌و‌ف ط‌ق‌ف، ق‌و‌ف ا‌ی‌آ؟ ت‌س‌ا م‌ ر‌ا‌ب‌ت‌ع‌ا ه‌ب ت‌س‌ا و‌ر‌م‌ع م‌ل‌ع
ا‌ی‌آ؟ م‌ی‌ن‌ک‌ی‌م ض‌ر‌ف ا‌ی م‌ی‌ن‌ک‌ی‌م ک‌ر‌د ا‌ر ق‌و‌ف‌ت ن‌ی‌ا

ی‌ر‌م‌ا‌ل‌ا‌س‌ف‌ن ت‌ق‌ی‌ق‌ح ک‌ی؛ ت‌ب‌س‌ن

ا‌س‌ا‌س‌ا. د‌ر‌ا‌د ت‌ی‌ع‌ق‌ا‌و ت‌ب‌س‌ن، د‌ش‌ا‌ب‌ن م‌ه ه‌س‌ی‌ا‌ق‌م ر‌گ‌ا ی‌ت‌ح: ه‌ک د‌ا‌د د‌ی‌ا‌ب ر‌ک‌ذ‌ت ا‌ر ی‌ا‌ه‌ت‌ک‌ن ا‌ج‌ن‌ی‌ا ر‌د
ک‌ی، ه‌س‌ی‌ا‌ق‌م. ت‌س‌ا ل‌و‌ق‌ع‌م ه‌س‌ی‌ا‌ق‌م و د‌ه‌د م‌ا‌ج‌ن‌ا ه‌س‌ی‌ا‌ق‌م د‌ن‌ا‌و‌ت‌ی‌م ن‌ه‌ذ د‌ر‌ا‌د ت‌ی‌ع‌ق‌ا‌و، ت‌ب‌س‌ن ن‌و‌چ
ه‌س‌ی‌ا‌ق‌م ل‌ص‌ا‌ح ب‌ل‌ط‌م ن‌ی‌ا د‌ن‌ی‌و‌گ‌ی‌م ک‌ی‌س‌ا‌ل‌ک ی‌ا‌ه‌ث‌ح‌ب ر‌د ا‌ه ت‌ق‌و ی‌ل‌ی‌خ. د‌ر‌ا‌د ی‌ر‌م‌ا‌ل‌ا‌س‌ف‌ن ه‌ن‌ا‌و‌ت‌ش‌پ
ه‌د‌ا‌د م‌ا‌ج‌ن‌ا ا‌ر ه‌س‌ی‌ا‌ق‌م ن‌ی‌ا ا‌ج‌ک ز‌ا ن‌ه‌ذ، ب‌و‌خ. ا‌ه ث‌ح‌ب ز‌ا ی‌ل‌ی‌خ ی‌ا‌ر‌ب د‌ش‌ا‌ب یُ‌ر‌ف‌م ه‌ک‌ن‌ی‌ا ی‌ا‌ر‌ب ت‌س‌ا ن‌ه‌ذ
ر‌گ‌ا ا‌ما؛ م‌ی‌ر‌ا‌د ن‌د‌ز ی‌ا‌ر‌ب ف‌ر‌ح م‌ی‌ر‌ی‌ذ‌پ‌ب ا‌ر د‌و‌ج و‌ ز‌ا ع‌ق‌ا‌و ت‌ی‌ع‌س‌و‌ا ر‌گ‌ا؟ د‌ر‌ا‌د‌ن ی‌ع‌ا‌ز‌ت‌ن‌ا اُش‌ن‌م چ‌ه
م‌ی‌ت‌ف‌ای‌م ش‌ل‌ا‌چ ه‌ب ب‌ت‌ر‌م، م‌ی‌ر‌ی‌ذ‌پ‌ن

ه‌م‌ک‌ح‌ل‌ا ه‌ی‌ا‌ه‌ن ر‌د. ت‌س‌ا ه‌ی‌ف‌ر‌ح ی‌ن‌ا‌ع‌م و ط‌ب‌ا‌و‌ر و ت‌ب‌س‌ن ه‌ص‌ر‌ع، ر‌م‌ا‌ل‌ا‌س‌ف‌ن م‌ه‌م ی‌ا‌ه‌ه‌ص‌ر‌ع ز‌ا ی‌ک‌ی
ن‌ی‌ا ا‌ل‌ا‌ح. [14] ت‌س‌ا اُ‌م‌د‌ا‌ح‌ت‌ا ز‌ا ف‌ش‌ا‌ک د‌و‌ش ر‌ا‌ر‌ق‌ر‌ب ت‌ب‌س‌ن، ل‌و‌م‌ح‌م و ع‌و‌ض‌و‌م ن‌ی‌ب ا‌ج ر‌ه د‌ن‌ت‌ف‌گ‌ی‌م

ف‌و‌ص‌و‌م و ت‌ف‌ص ن‌ی‌ب ه‌ن، ر‌ه‌و‌ج و‌د ن‌ی‌ب م‌ی‌ر‌ا‌د ی‌ب‌س‌ن ب‌ی‌ر‌ا‌ل‌ب ا‌م ا‌ما [15]. ت‌س‌ا ب‌و‌خ ا‌ی‌اض‌ق ر‌د ن‌خ‌س
م‌ه ی‌ف‌ر‌ط ز‌ا. د‌و‌ش ر‌ا‌ر‌ق‌ر‌ب د‌ن‌ا‌و‌ت‌ی‌م ت‌ب‌س‌ن ن‌ی‌ا. ب‌ ر‌ه‌و‌ج و‌ ف‌ل‌ا ر‌ه‌و‌ج ن‌ی‌ب ه‌ی‌ف‌ر‌ط ت‌ب‌س‌ن ا‌ل‌ث‌م.
ا‌ه‌د‌و‌ج و‌، ا‌ه‌س‌ف‌ن ی‌ف ا‌ه‌ل د‌و‌ج‌و‌ا‌ل، ا‌ه‌س‌ف‌ن ی‌ف ا‌ه‌ل ه‌ی‌س‌ف‌ن ا‌ل؛ ا‌ل‌ص‌ا ت‌س‌ی‌ن ی‌ز‌ی‌چ ت‌ب‌س‌ن م‌ی‌ی‌و‌گ‌ی‌م

ک‌ر‌د ا‌ر ر‌ه‌و‌ج و‌د ن‌ی‌ب ت‌ب‌س‌ن ا‌م ا‌ی‌آ؟ م‌ی‌ن‌ک ر‌ا‌ک ه‌چ ا‌ل‌ا‌ح [16]. ا‌ه‌ر‌ی‌غ ی‌ف ا‌ه‌د‌و‌ج و‌ ن‌ی‌ع ا‌ه‌س‌ف‌ن ی‌ف
ه‌ی‌س‌ف‌ن ا‌ل، ت‌ب‌س‌ن ه‌ک ن‌ی‌ا ا‌ل‌ا‌ح؟ م‌ن‌ک‌ی‌م‌ن ک‌ر‌د ا‌ر (ت‌س‌ا ن‌ا‌و‌ی‌ل ر‌د ب‌آ) ا‌ی‌آ؟ م‌ی‌ن‌ک‌ی‌م ع‌ض‌و‌ای م‌ی‌ن‌ک‌ی‌م
م‌ی‌ت‌ف‌ر‌ی‌ذ‌پ ر‌گ‌ا ه‌ک ت‌س‌ا ن‌ی‌ا م‌ه‌م ه‌ت‌ک‌ن)؟ ت‌س‌ا ر‌ه‌و‌ج و‌د ن‌ی‌ب ی‌د‌ا‌ح‌ت‌ا ا‌ج ن‌ی‌ا ا‌ی‌آ؟ ه‌چ ی‌ن‌ع‌ی ا‌ه‌ل
ه‌ن م‌ی‌ن‌ک‌ی‌م ی‌س‌ر‌ر‌ب ا‌ر ش‌د‌و‌خ و‌، ش‌د‌و‌خ غ‌ا‌ر‌س م‌ی‌و‌ر‌ی‌م ی‌ب‌ل‌ط‌م ر‌ه ر‌د، د‌ر‌ا‌د د‌د‌ع‌ت‌م ی‌ا‌ه‌ه‌ز‌و‌ج ر‌م‌ا‌ل‌ا‌س‌ف‌ن

[17] (م‌ی‌ن‌ک ل‌ی‌ل‌ح‌ت ص‌ا‌خ ن‌ط‌و‌م ک‌ی ا‌ر ع‌ی‌ا‌ق‌و ه‌م‌ه م‌ی‌ه‌ا‌و‌خ ه‌ک‌ن‌ی‌ا

دى.امرفب هعجارم ۷ و ۶ سولج، تايراب تاعا لىاف هب هئاگ هس هلد اىلىصفت يىسررب يارب [2]

۲۶:ص، مكلال و قحلا قىقحت يى هلاسرا [3]

هعجارم ۷ سولج تايراب تاعا لىاف هب، لوق نىا هب ناشىا تالاکشا يلىصفت يىسررب يارب [4]
دى.امرفب

۳۰: ص؛ مكلال و قحلا قىقحت يى هلاسرا [5]

نامسق دسال سنج دارفأ نأ اءادا يلع لجرلل ةي دسال يوعد يىنبت نأ وه قىفوتلا هجو نأ ملعا [6]
ةروصولا عم شطبلا ةوق ةيانه و ،مدقملا ةأرج ةياغ هل يذلا وه و ،فراعتم ؛ليوألتا قيرطب
ةروصولا عم لب ،ةروصولا كلت عم ال ،ةوقلا كلت و ةءارجل كلت هل يذلا وه و ؛فراعتم ريغ و ؛ةصوصملا
(۳۸۰:ص، مولعلل حاتفم) ىرخأ

مل و ،ايدج يىنعم ثدحي مل اهل مءتسم و ،ةلصلال اهي ناعم يى ةلمءتسم طاقلال كلت نأ وه [7]
رئاس وحن يلع ةيلامءتسال ةدارلاب ةيلوالا اهي ناعم اهب دارأ لب ،لوالا هءءت نع عجري
عبطال نأ ؛هنايب.الصأ لامءتسال و عضولا يىلحرم يى امةنيب قرف ريغ نم هتالامءتسا
مل وه و «ارىنم ارمق سماً تلباق» و «اروصه ادساً مويلا تلتاق يىن» ؛لئاقلا نأب دهشي ميىلسلا
يىلصلال يىنعملل اقللإل اديري ال احيبص اءووالل لباقى مل و ،اىشم اعاش الجرالل لتاقى
ليبب يىلعه نم كلى مل و ،عقاولل اقباطم نكى مل نأ و ءاي هءاف و ،عماسلا يلع هل عوضوملا
ناك ءاوس ،هليل ءاقلل و عماسلل هءاف اديرا امال لامءتسال يىنعم ال هئاقباس تفرع دق و.دجل
(۱۰۳-۱۰۴: ص ،ناهذال ةياقو) .قف تضرغ و حن سءاد يىأب ،الزه و اءاج ،ابذك و اقدص

دى.امرفىم ترابع نىا حىضوت رد يرهطم دىهش ۱۹۷-۱۹۶ ص 2، ج ،مسىلائر شور و هفسلف لوصا [8]
يرمالا سفن و يعقاو طباور ،نهذ يىنالق و ىركف شبنج و وپاكت ساسا ميىتسناد هكئانچ
تىلاعف نىا هنىمز ،دنطبرم رگيدكى اب دوخ تاذ رد يىقىقح ميىهافم نوچ و تسا يىنهذ تاىوتحم
قفوم يىقطنم نيهارب و تاسايق ليكشت هب دناوتم نهذ و نىا زا و تسا مهارف اءنأ نايىم رد يىنهذ
طباور هراومه تايراب تاعا رد يىلو دزاس مولعم شىوخ رب ار ىرگيد قىاقح قىاقح ياهراپ زا و دوش
موهفم كى اب ىراب تاعا موهفم چيه و تسا ىراب تاعا و ىضرف و ىدارارق و يعضو ،تالومحم و تاعوضوم
و وپاكت هنىمز اءهل و درادن ىرمال سفن و يعقاو هطبار ،رگيد ىراب تاعا موهفم كى اي و يىقىقح
يىقطنم تالاطصا اب هك رگيد ترابع هب و تسىن مهارف تايراب تاعا دروم رد ،نهذ يىنالق شبنج
ىاعدم كى (ناهرب) دناهذال ليكشت قىاقح ارئأ اءاج هك يىللد اب ميىناوتمىم ام تسا رتكيدزن
،هءش ليكشت ىراب تاعا تامدقم زا هك يىللد اب ميىناوتمىم زين و ميىنك تابثا ار ىراب تاعا
رما كى ،هءاد ناهرب ليكشت ىراب تاعا تامدقم زا ميىناوتمىم مه و ميىنك تابثا ار قىاقح زا يىتىقح
(۱۶۶:ص، نامه). ميىريگب هجىتن ىراب تاعا

۱۶۲:ص، نامه [9]

(تايراب تاعا) يىمهو يىناعم نىا: دى.امرفىم نىىنچ نىا ،تايراب تاعا نىىببت زا لوا هجىتن رد ناشىا [10]
الثم مهوت و ليخت فرط رد يىنعى ؛دنرادن قباطم ،جراخ فرط رد هچرگا دنراد قباطم ،مءوت فرط رد
هب هام اي ريىش دح ،رادن رد يىنعى تسىن نىىنچ جراخ فرط رد هچرگا تسا هام اي ريىش قاصم ناسنا
(۱۵۶-۱۵۷:ص، نامه). تسا ىرگيد دوجوم كى نأ زا جراخ رد هچرگا هءش هءاد ناسنا

تاسلج، تاي راب تع ا هلاقم هب راب تع ا و هراعتسا نايم توافت لى صفت ى سررب يارب [11]
دى امرف هعجارم ۱۱، ۱۳، ۱۴، ۱۵، ۱۶.

اه نا ندوب ىناه رب ريغ و تاروهشم زا لى صفت هب دروم ود رد هياردل هياهن رد ىناه فصا مو حرم [12]
حب ق و لدعلل نسح ؤي ضق نو ك مدع ام ا و : ى رجت ثحب م رب هقى لعت رد لوا دروم. دن يو گ ى م نخس
نا هيف هجولاف ، ؤي ناهربل اياضقلل نم مذل ا و ا ح دمل ا هيلع قح تسي ثيحب هنو ك ى نغم م لظلا
ةفاضل اب مذل ا و ح دمل ا قاقحتسا نا حضاولا نم و... تسلا تاي رورضل ا يف ةرصح نم تاي ناهربل ا داوم
هذه لاثم ا نا تبث ... (هناك شش تاي رورض دراوم رگيد و) تاي لول ا نم سيل م لظلا و لدعلل لى
و (۳۰-۳۲ ص، ج ۳، هياردل هياهن)... ةروهشم ل اياضقلل نم لب ؤي ناهربل اياضقلل يف ةلخا ريغ اياضقلل
هيعرش و هيلع ق م اكح ا نىب همزال م تابثا ماقم رد و دادسنا ثحب رد ىرتشيب لى صفت هب مود دروم
ةرصح نم ل ا ؤي ناهربل اياضقلل ؤي لول ا داوم ل ا يف نازي م ل له ا دنع ربتعم ل نا : انه كديزن و... :
اياضقلل ا يف ربتعم ل و رم ا ل سفن و عقاولل اهتقباطم تسلا تاي رورضل ا يف داوم ل كلت
ءارال قفاوت ريغ اهل عقاول ثيحب ، ءالقلل ءارال هيلع امل اهتقباطم ةدومحم ل ءارال و ةروهشم ل
هب هك تسلا يددعتم دراوم زا ريغ هتبلل لى (۳۳۸-۳۳۳ ص، ج ۳، هيا فكلل حرش ىف هياردل هياهن)... ا هيلع
قف ا يف ال هل توبث ال تالوقم ل لباقم ل راب تع ا ل و : تسلا هدش افك ا ناشى مال ك رد هراشا
نا ب انلق اذا معن (13 ص، ج 1؛ (ةثيدل - ط ، ىناه فص ا ل) بسا كم ل بات ك (ي شاح) ، راب تع ا ل
يعقاول دوجو ال ذا ، ءالحتسا الف ءي عازتنال ا ىتح ءي عقاول تالوقم ل نم ال تاراب تع ا ل نم ءي ك ل م ل
(ىناه فص ا ل) بسا كم ل بات ك (ي شاح) ، راب تع ا ل قف ا يف ال هل دوجو الف ، راب تع ا دوجو ءي ك ل م ل
دى امرف هعجارم ۲ هرامش تسويپ هب رتشيپ دراوم هعلاطم يارب (145 ص، ج 2؛ (ةثيدل - ط

يناعم ل هذه نا : رهطي انه نم و : دى امرف ى م نىنچ زى ى باب طابط همال ع ، ناشى مال ك دادتم ا رد
نم ءيش يف ةلخا اهل ءي هام ال ءال ف ، اهل دح ال ءال ا م. ا هيلع ناهربل ا و ، اهل دح ال ءي راب تع ا ل
ىتلا قئاقحلل نم ءراعتسم دودح اهل ، معن . اهل دح الف ، اهل لصف الف ، اهل سنج الف ، تالوقم ل
هتام دم نوكت نا ناهربل ا يف بجاولا نم نال ف ، ا هيلع ناهربل ا ءال ا م و. اهم ءي هام اهل راعتسي
ى نا و رم ا ل سفن قباطت ؤق اياضق يف ال ققحتت ال يناعم ل هذه و : ؤي لك ءم ا ءي رورض
هيدال ال هل حرم ل ، هم كحل هياهن)؟ ىوعدل ا دح ىدعتت ال يه و ، كلذ ؤي راب تع ا ل تام دم ل ل
(نازى ل، ۳۴۰، ۳۲۹، ۳۰۶ : ا ح فص ، ى باب طابط همال ع لئاسر هعوم جم، (۲۵۹: هى بن ت، رشاع ل لصف ل، هرشع
شور و هفسلف لوصا رب دوخ هقى لعت رد زى ىرهطم ديهش ، ى باب طابط همال ع رب هوالع ۲۸۰ ص ، ۵ ج
نهذ هك تسلا ىناهضرف ، راب تع ا تاكاردا اما و : تسلا هتخا درپ بلطم نىا هب لى صفت هب مسى لائى
اب و دراد راب تع ا و ىضرف و ىدارارق و ىعضو هب نج وهتخاس ار هان ا ىتايح تاجايحتا عفر روظنم ب
يعي بط ، ىملع ا ىفسلف نيهارب رد ناوتى م ار ىقي قح تاكاردا . درادن ىراك و رس رم ا ل سفن و عقاول
ا ىفسلف ناهربل كى زا ناوتى م نيچمه و تفرگ ىفسلف ا ىملع هجيتن و داد ا ج ىضاي ا
هب و درك ا هاداف تسلا نيچ ناوتى م ، تاي راب تع ا دروم رد ىلو دومن لى صحت ىقي قح كاردا كى ىملع
هفسلف لوصا) درادن ىقطنم شزرا راب تع ا تاكاردا و دراد ىقطنم شزرا ىقي قح تاكاردا ، رگيد ت رابع
هرامش تسويپ هب رتشيپ دراوم هعلاطم يارب (بات ك ۱۶۶: ص) نىنچ مه (۱۳۸ ص، ج ۲، مسى لائى شور و
دى امرف هعجارم ۲.

ةي شاح) نايعلل قواسم ل ناهربل ل هتقف اوم عم نايعال تاملكل هتفلل ا خ نم شحتوتست ال و [13]
(۷۶ ص، ج ۱؛ (ةثيدل - ط ، ىناه فص ا ل) بسا كم ل بات ك

هياهن) . امه نيپ ءي دوجول داخا ل نم ا وحن بجوي ني فرط نيپ طبارل دوجول ققحت نا [14]
(۲۹ ص: لوال لصف ل، هى نا ل، هل حرم ل، هم كحل

ئېسفنلا وأئىلومحملال و لقتسمال دوجولا هئىمسن و هسفن ي ف هوجو ام :ئىل دوجومال مسقنى [15]
طبارال دوجولا هئىمسن و ،هريغ ي ف هوجو ام :

و مئاق ديز:انلوقك ، جراخال ىلع اهتالومحم و اهتاعوضومب قبطنت ئىجراخ اياضق كانه نأ كلذ و
كحض و ديز مايقك اياضقلا هذه نم ةذوخأم ئىدييقت تابكرم اضيأ و ،الثم ،كحاض ناسنإلا
عوضومال ي ف هوجن ال ام اطبر و ةبسن هئىمسن يذال رمأل نم اهفارطأ نبب اهيف هوجن ،ناسنإلا
عوضومال ريغ و لومحملال نبب ال و ،لومحملال ريغ و عوضومال نبب ال و ،هوجو لومحملال ي ف ال و ،هوجو
(٢٨ ص،نامه) لومحملال و عوضومال ءارو دوجوم رمأ كانهف

حشر)نهذلا بسحب ريغال طاحل ةلآ وه امنإ و هل ةيسفن ال يفرحال ىنعمال وأ طبارال دوجولا نأ [16]
(٦٠٢: هحفص ٣، دلج ،(هذاز نسح تاقىلعت) ةموطنمال

و لصفم تروص هب هك تسا ثحابم ىدىلك ىنابم زا ىكى ،دوجو زا رمالا سفن تىعسوا ثحب [17]
هلاقم رد ار ثحابم نىا ئىلك ىاه لصفرس.تسا هتفرگ رارق ثحب دروم ،لقتسم تاسلج رد
دىنك هطحال مود و لوا هسلج تاىرابتعا.

#1 ىنبزاب

. ... طسوت 2025 16:52:34 سرام 8 هدش داجىا

. ... طسوت 2025 16:57:19 سرام 8 هدش ىناسرزور هب